

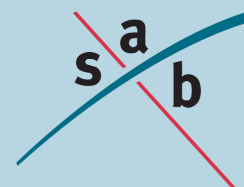
quick scan flora en fauna

Grotestraat 32, Deest

Gemeente Druten

Datum: 14 februari 2013

Projectnummer: 120689

INHOUD

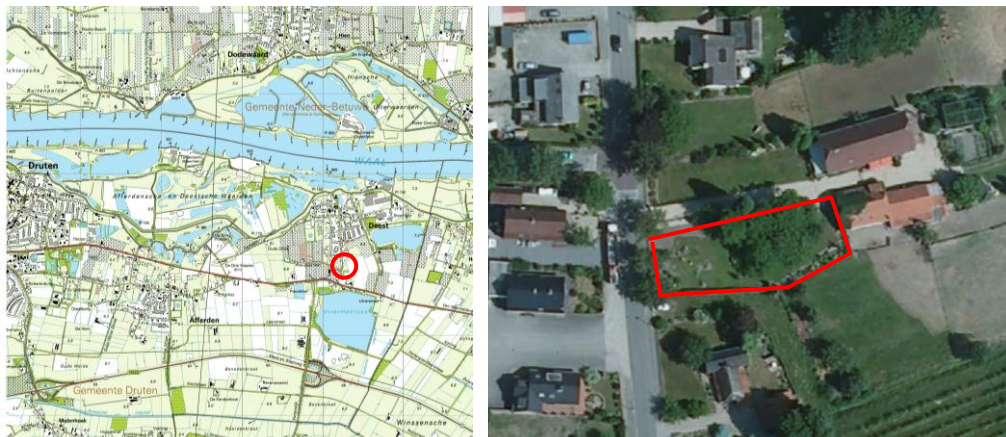
1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Huidige situatie	3
1.3	Toekomstige situatie	4
2	Toetsing	5
2.1	Onderzoeksmethodiek	5
2.2	Gebiedsbescherming	5
2.3	Soortenbescherming	6
3	Conclusie	11
3.1	Gebiedsbescherming	11
3.2	Soortenbescherming	11
3.3	Zorgplicht	11
3.4	Aanbevelingen	12
	Bijlage 1: Literatuurlijst	3

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In Deest (gemeente Druten, provincie Gelderland) is aan de Grotestraat 32 de bouw van één nieuwe woning beoogd. Eén van de haalbaarheidsstudies die hiervoor dient te worden uitgevoerd is toetsing aan de natuurregelgeving. Voorliggende quick scan flora en fauna is opgesteld door SAB en geeft een eerste inzicht in de doorwerking van de natuurwetgeving op deze plek.

Afbeelding 1: Globale ligging plangebied (luchtfoto: Google Earth, bewerking SAB)

Voordat ruimtelijke ingrepen mogen plaatsvinden moet eerst een onderzoek plaatsvinden in het kader van de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 en eventuele andere natuurregelgeving. Voorliggend onderzoek is een quick scan waarin op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning uitspraken zijn gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied. Het plangebied is beoordeeld op geschiktheid voor beschermde planten en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten en beschermde natuurgebieden. Dit heeft geresulteerd in conclusies en aanbevelingen. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

1.2 Huidige situatie

Deest ligt ten oosten van Druten en ten zuiden van Dodewaard. Deest ligt in direct ten zuiden van de Waal en ten noorden van de Van Heemstraweg. De directe omgeving van Deest wordt gekenmerkt door agrarische gronden, fruitbomen en kleinschalige bosgebieden. In het zuiden van de kern ligt aan de Grotestraat het plangebied.

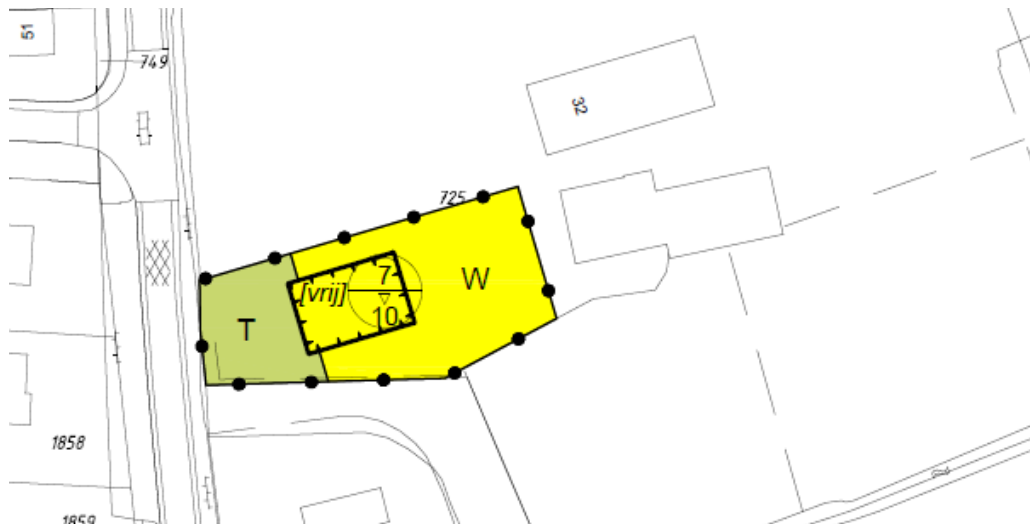
Het plangebied wordt in het westen begrensd door de Grotestraat en in het noorden en zuiden door bestaande percelen. Deze percelen betreffen agrarische gronden met nog enkele oudere fruitbomen en knotwilgen. De oostelijke grens wordt gevormd door een bestaande woning en schuur, die onderdeel uitmaken van het woonerf met huisnummer 5. In de huidige situatie bestaat het plangebied uit een tuin met een grasveld, bomen en struiken. In navolgende afbeelding is een indruk gegeven van de huidige situatie van het plangebied.

Afbeelding 2: Globale indruk plangebied (boven) en zuidelijk gronden (onder) (foto's SAB, 2013)

1.3 Toekomstige situatie

De nieuwe woning is gepland in de voortuin van de bestaande woning, voor de aanwezige schuur. Voor deze plannen worden enkele bomen gekapt, gras verwijderd en struiken geroid. Onderstaande afbeelding geeft een indruk van de locatie van de nieuwe woning.

Afbeelding 3: Globale ligging nieuwe woning.

2 Toetsing

2.1 Onderzoeksmethodiek

De quick scan flora en fauna is gebaseerd op een biotoopinschatting door een ecooloog van SAB. Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruik gemaakt van atlasgegevens uit de Atlas van Nederlandse Zoogdieren (Broekhuizen *et al.*, 1992), Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens *et al.*, 1997), Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland (Spitzen-van der Sluijs *et al.*, 2007) en diverse websites die de meest recente informatie verschaffen omtrent de verspreiding van soorten. Deze bronnen vermelden soortgegevens op uurhokniveau (5 bij 5 kilometer), dit betekent dat het globale gegevens betreft. Bijlage 1 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

Op 1 februari 2013 heeft een ecooloog van SAB het plangebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de habitats ter plaatse en de geschiktheid voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie. Het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname. Zowel het tijdstip (buiten het groeiseizoen van planten en deels buiten het actieve seizoen van diverse diergroepen) als het eenmalige karakter is hiervoor niet toereikend.

2.2 Gebiedsbescherming

2.2.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

Het plangebied ligt niet in of nabij een gebied dat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet. Het dichtstbijzijnde gebied beschermd in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 betreft het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Waal. Dit beschermde gebied ligt op ongeveer 700 meter afstand ten noorden van het plangebied.

De uiterwaarden Waal bevatten relatief hooggelegen uiterwaarden van de Rijswaard en de Kil van Hurwenen. Het gaat hier om oude meanders en hun oeverlanden waar de rivier dwars doorheen is gegraven; deze uiterwaarden bevatten soortenrijke glanshaverhooilanden, stroomdalgraslanden en open water. De uiterwaarden Waal zijn een belangrijk broedgebied voor soorten van natte en ruige graslanden. Het is daarnaast ook een belangrijk rust- en foerageergebied.

Tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied liggen wegen en woningen. Deze wegen en woningen produceren in de huidige situatie al enige verstoring (geluid, trillingen, licht) en schermen eventuele verstoring af. Het is onwaarschijnlijk dat verstoring afkomstig van één nieuw woning waarneembaar is in het Natura 2000-gebied.

Op basis van de kleinschalige ingreep (bouw één woning), de afstand en tussenliggende al verstorende elementen is het onwaarschijnlijk dat de bouw van één woning leidt tot aantasting van instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Waal.

2.2.2 **Ecologische Hoofdstructuur**

Het plangebied ligt niet binnen en direct nabij de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het dichtstbijzijnde gebied dat aangewezen is als EHS betreffen de uiterwaarden van de Waal, dat tevens is aangewezen als Natura 2000-gebied.

Op basis van de kleinschalige ingreep (bouw één woning), de afstand en tussenliggende al versturende elementen is het onwaarschijnlijk dat de bouw van één woning leidt tot aantasting van de kernkwaliteiten van de EHS.

2.3 **Soortenbescherming**

In het kader van de Flora- en faunawet moet worden getoetst of ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is/kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkelingen kunnen biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben.

2.3.1 **Vaatplanten**

Binnen het plangebied zijn weinig potentiële natuurlijke groeiplaatsen voor planten aanwezig. Het plangebied is in gebruik als tuin en wordt regelmatig onderhouden. Van een ongestoord ecosysteem is geen sprake en bijzondere groeiplaatsen zijn niet aanwezig. Strikt beschermde vaatplanten worden binnen het plangebied niet verwacht. Aangeplante of gezaaide exemplaren van beschermde soorten (in bijvoorbeeld tuinen) zijn niet beschermd in de Flora- en faunawet, omdat het geen natuurlijke groeiplaatsen betreft.

2.3.2 **Grondgebonden zoogdieren**

Algemeen voorkomende soorten

Binnen het plangebied zijn een grasveld en enkele rommelhoekjes aanwezig en de locatie ligt tegen het buitengebied van Deest aan. Hierdoor zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten als kleine marterachtigen, (spits)muizen, Egel (*Erinaceus europaeus*), Konijn (*Oryctolagus cuniculus*) en Mol (*Talpa europaea*) niet uit te sluiten. De Konijn is tijdens het veldbezoek waargenomen in het plangebied. Voor deze soorten, die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen bij ruimtelijke ingrepen.

Strikt beschermde soorten

Volgens verspreidingsgegevens (Broekhuizen *et al.*, 1992 en relevante websites) komt in de omgeving van het plangebied de strikt beschermde Das (*Meles meles*) voor. Voor deze soort geldt dat bij aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk is.

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen wroetsporen, wissels, latrines of haren van de Das waargenomen. Tevens zijn geen burchten in en in de directe omgeving van het plangebied aangetroffen. Sporen van overige strikt beschermde soorten zijn ook niet aangetroffen in het plangebied. Gezien het intensieve gebruik van het plangebied als tuin en de afwezigheid van sporen is het onwaarschijnlijk dat de plan-

nen leiden tot aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren. Een nader onderzoek is niet noodzakelijk.

2.3.3 Vleermuizen

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Gebouwbewonende soorten worden aangetroffen in spouwmuren, onder dakbeschot, achter gevelbetimmering, enz. Boombewonende soorten worden gevonden in holten, kieren en achter loshangende schors. Er zijn echter ook soorten die van beide elementen gebruik maken.

Volgens de verspreidingsgegevens (Limpens *et al.*, 1997) komen in de omgeving van het plangebied Watervleermuis (*Myotis daubentonii*), Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), Rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), Laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en Gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*) voor. Alle vleermuissoorten zijn strikt beschermd in de Flora- en faunawet.

Vaste rust- en verblijfplaatsen

Met de plannen worden geen gebouwen gesloopt of er wordt direct tegen bestaande bebouwing aan gebouwd. De aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten zijn daarmee uit te sluiten in het plangebied. De bouw van één woning leidt niet tot aantasting van verblijfplaatsen van in gebouwen verblijvende vleermuizen.

In het plangebied staan enkele bomen. Deze zijn ongeschikt als vaste rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen, gezien het ontbreken van holten en loshangende schors waar vleermuizen in of achter kunnen kruipen. De kap van deze bomen leidt daarmee niet tot aantasting van verblijfplaatsen van vleermuizen.

Foerageergebied

In 2008 is door CSO een nader onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd voor de plannen Deest-Zuid. Uit dit onderzoek is gebleken dat de achterzijde van de ten oosten gelegen woning en schuur evenals de bomen ten zuiden van het plangebied dienst doen als foerageergebied / vliegpads voor de Gewone dwergvleermuis.

De bouw van één woning leidt niet tot dusdanige aantasting van het foerageergebied dat daarmee sprake is van verlies van een verblijfplaats. In de directe omgeving zijn voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig en de nieuwe situatie kan tevens weer dienen als foerageergebied.

Legenda:
••••• Vliegpads Gewone dwergvleermuis
••••• Vliegpads Rosse vleermuis
••••• Vliegpads Laatvlieger
— Bemonsterde sloot
— Deel vliegroute Gewone dwergvleermuis

Afbeelding 4: Vleermuizen in en om het plangebied (CSO, 2008)

Vliegrouten

In en aan de randen van het plangebied ontbreken lijnvormige elementen die mogelijk als vliegroute dienen voor vleermuizen. Met de bouw van één woning gaan geen belangrijke vliegrouten van vleermuizen verloren.

Conclusie

Op basis van voorstaande kan geconcludeerd worden dat het onwaarschijnlijk is dat met de plannen sprake is van aantasting van verblijfplaatsen en overige belangrijke onderdelen van het leefgebied van vleermuizen. Het is niet noodzakelijk een nader onderzoek naar vleermuizen uit te voeren.

2.3.4 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn vogels waargenomen zoals Ekster, Roodborst, Koolmees, Kauw, Groene Specht en Buizerd. Alle vogelsoorten zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Het betreft dan de actieve broedgevallen van vogels. Voor de meeste vogels loopt dit broedseizoen globaal van half maart tot half juli.

Jaarrond beschermde vogelsoorten

In het kader van de Flora- en faunawet zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van enkele vogelsoorten jaarrond beschermd. Dit betekent dat nestlocaties van deze soorten het gehele seizoen beschermd zijn. Hierin worden vier categorieën onderscheiden:

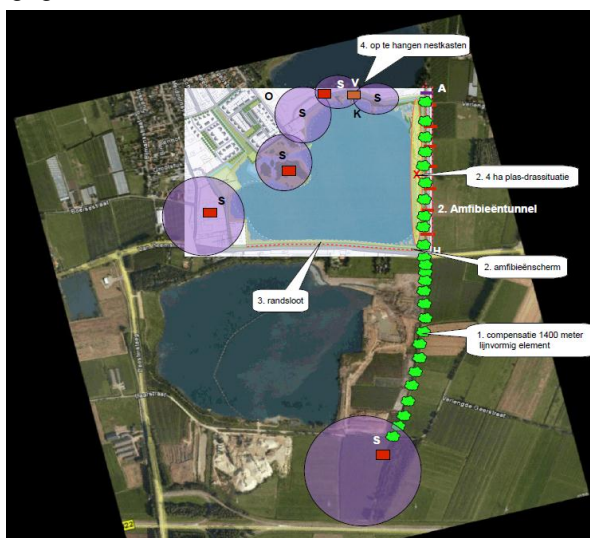
- 1 Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: Steenuil).
- 2 Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop (voorbeeld: Roek, Gierzwaluw en Huismus).
- 3 Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing (voorbeeld: Ooievaar, Kerkuil en Slechtvalk).
- 4 Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: Boomvalk, Buizerd en Ransuil).

Nestlocaties van de Groene specht en Buizerd zijn jaarrond beschermd, waarbij de verblijfplaatsen van de Groene specht alleen jaarrond beschermd zijn als met de plannen sprake is van aantasting van een locale populatie. De Groene specht heeft nestlocaties in uitgehakte gaten in bomen en de Buizerd broedt in horsten in boomkronen. Nestlocaties van beide soorten zijn niet in de bomen in en direct rondom het plangebied waargenomen. Beide soorten zijn door CSO (2008) broedend aangetroffen in bomen ten oosten van het plangebied. De bouw van één woning leidt niet tot aantasting van nestlocaties van deze soorten en van overige in bomen broedende jaarrond beschermde vogelsoorten.

Met de plannen worden geen nestlocaties van gebouwbewonende soorten (Huismus, Gierzwaluw, Steenuil, enz) aangetast. Voor de plannen worden namelijk geen gebouwen gesloopt. CSO stelt in hun rapport van 2008 dat er geen aanwijzingen aanwezig zijn die duiden op het gebruik van de omgeving door standvogels. De Steenuil is een standvogel waarvan nestlocaties jaarrond beschermd zijn. De directe omgeving van

het plangebied, met enkele fruitbomen, knotwilgen en weidegrond, is echter wel zeer geschikt voor de Steenuil.

De kans is zeer aanwezig dat de directe omgeving rondom het plangebied in gebruik is als foerageergebied van de Steenuil en dat de soort in een oude knotwilg of schuurtje broedt. In 2010 is door CSO een broedlocatie van de Steenuil waargenomen. Deze bevond zich in een schuur ten oosten van het plangebied, op een afstand van ongeveer 750 meter. Op deze locatie is een nieuwe zandwindplas in ontwikkeling. Voor deze ontwikkeling wordt een verblijfplaats van de Steenuil aangetast, hiervoor is een compensatieplan opgesteld. Dit compensatieplan is in onderstaande afbeelding weergegeven.

- Legenda:
- Boom, voornamelijk eik met enkele wilgen en populieren, lijnvormige elementen, met "Hopover" (H)
  - Watergang, standaard kwaliteit, uitzetwater slootvissen
  - Amfibieentunnel
  - Opstal geschikt voor vleermuizen, zomer- winter- en kraamverblijf
  - Steenuilkast
  - Steenuilleefgebied, schapenpaardenveldjes, ruigte, ook als vleermuis-, vos-, en boomvalkleefgebied
  - Faunapassage geschikt voor amfibieën en grotere zoogdieren (vos en das)
  - Zoogdierraster, amfibieenscherm
  - Leef- en voortplantingsgebied amfibieën
  - Locatie mogelijk te slopen opstallen
  - Locatie voormalige kleiput

Afbeelding 5: Compensatieplan Deester Kaap (CSO, 2010)

In dit compensatieplan wordt nabij het plangebied nieuwe leefgebieden van de Steenuil aangelegd. In dit compensatieplan is tevens rekening gehouden met de nieuwe woonwijk in wording ten oosten van het plangebied.

In het plangebied zelf zijn geen sporen (braakballen, veren en uitwerpselen) van de Steenuil aangetroffen. Het plangebied dient mogelijk als beperkt foerageergebied, maar het maakt geen belangrijk onderdeel uit van het leefgebied gezien het intensieve gebruikte en beheerde karakter (tuin). Met de bouw van één woning is geen sprake van dusdanige aantasting van het leefgebied van de Steenuil dat sprake is van het ongeschikt worden van een verblijfplaats, alsmede de nieuw te realiseren leefgebieden van de Steenuil uit het compensatieplan. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

2.3.5 Amfibieën

Volgens RAVON komen in de omgeving van het plangebied amfibieën voor zoals Bastaardkikker (*Rana klepton esculenta*), Bruine kikker (*Rana temporaria*), Gewone pad (*Bufo bufo*), Kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*) en de meer strikt be-

schermde soorten Rugstreeppad (*Bufo calamita*), Poelkikker (*Rana lessonae*), Knoflookpad (*Pelobates fuscus*) en Kamsalamander (*Triturus cristatus*) voor.

Amfibieën leggen hun eitjes in sloten, meren, vennen en plassen en zijn in hun voortplanting geheel afhankelijk van watervoerende elementen. Binnen en direct nabij het plangebied zijn geen watervoerende elementen aanwezig. Om deze reden worden negatieve effecten op strikt beschermde soorten niet verwacht.

Wel dient men tijdens de bouwwerkzaamheden rekening te houden met de aanwezigheid van de Rugstreeppad. Deze soort komt voor op braakliggend terrein met voldoende vergraafbaar zand. De soort legt zijn eitjes in opwarmende plassen. Tijdens de bouwwerkzaamheden en het opbrengen van zand kan de Rugstreeppad het plangebied betrekken. Voorkomen moet worden dat plassen ontstaan.

2.3.6 Reptielen

Bij Stichting RAVON zijn geen reptielwaarnemingen bekend uit het plangebied of wijde omgeving. De meeste reptielensoorten houden zich met name op in geleidelijke overgangssituaties tussen natuurlijke biotopen in bos-, heide- en veengebieden (bijvoorbeeld heide en/of heischrale graslanden in combinatie met bossen en/of kleine landschapselementen).

Op basis van de binnen het plangebied aanwezige habitats (grasveld met cultuurvegetatie) is het voorkomen van reptielen niet waarschijnlijk. Met de bouw van één woning zijn geen negatieve effecten op reptielen te verwachten.

2.3.7 Vissen

In het plangebied zijn geen permanent watervoerende elementen aanwezig. Om die reden kan de aanwezigheid van vissen worden uitgesloten in het plangebied.

2.3.8 Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen. Het plangebied ligt niet in een dergelijk biotoop. Overige strikt beschermde soorten als mollusken en weekdieren zijn ook niet te verwachten gezien de habitats.

3 Conclusie

In Deest (gemeente Druten, provincie Gelderland) is aan de Grotestraat 23 de bouw van één nieuwe woningen beoogd. Voor deze ingreep wordt uitgevoerd, dienen de gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties in het kader van de geldende natuurwet- en regelgeving in beeld te zijn gebracht.

3.1 Gebiedsbescherming

In het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet) en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) dient er getoetst te worden of de beoogde ontwikkelingen een negatieve invloed hebben op de beschermde gebieden.

Het plangebied ligt niet in of nabij een gebied dat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 of de EHS. Het dichtstbijzijnde beschermd gebied betreft het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Waal dat ook aangewezen is als EHS. De uiterwaarden liggen op ongeveer 700 meter afstand ten noorden van het plangebied.

Op basis van de kleinschalige ingreep (bouw één woning), de afstand en tussenliggende al versturende elementen is het onwaarschijnlijk dat de bouw van één woning leidt tot aantasting van instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Waal en kernkwaliteiten van de EHS.

3.2 Soortenbescherming

De meeste van de in het plangebied voorkomende soorten zijn beschermd en vallen onder het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet. Hiervoor geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een algehele vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties. Dit betekent dat voor deze soorten de werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden zonder ontheffing.

Uit de quick scan flora en fauna blijkt dat met de plannen geen sprake is van negatieve effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen van ontheffingsplichtige strikt beschermde soorten zijn te verwachten. Een nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag is met de plannen niet noodzakelijk.

Wel dient men tijdens de bouwwerkzaamheden rekening te houden met de aanwezigheid van de Rugstreepad. Deze soort komt voor op braakliggend terrein met voldoende vergraafbaar zand. De soort legt zijn eitjes in opwarmende plassen. Tijdens de bouwwerkzaamheden en het opbrengen van zand kan de Rugstreepad het plangebied betrekken. Voorkomen moet worden dat plassen ontstaan, zodat de soort zich niet kan voortplanten.

3.3 Zorgplicht

Verder is een tweetal algemene voorwaarden vanuit de Flora- en faunawet altijd van toepassing:

1. in het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot half juli) mogen de vegetatie, bosjes en opstallen in het plangebied niet worden verwijderd. Werkzaamheden tijdens deze periode zouden leiden tot directe verstoring van broedvogels en het broedsucces. Alle vogels zijn beschermd. Er is geen vrijstelling te verkrijgen in het kader van de Flora- en faunawet voor activiteiten die vogels in hun broedseizoen zou kunnen verstoren;
2. op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat bij het uitvoeren van werkzaamheden altijd rekening moet worden gehouden met aanwezige planten en dieren. Zo dienen maatregelen te worden getroffen om bijvoorbeeld verstoring tot een minimum te beperken. Dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:
  - voortijdig maaien van het plangebied zodat dieren wegtrekken;
  - het beperken van verlichting tijdens de avonduren in zomer, voorjaar en herfst ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren;
  - het slopen en rooien starten buiten het voortplantingsseizoen en het winter(slaap)seizoen. Zodat het plangebied ongeschikt is voor dieren.

3.4 Aanbevelingen

Naast de consequenties die voortkomen uit de Flora- en faunawet is ook een aantal vrijblijvende aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting van het plangebied, zoals:

- voor vleermuizen zouden open stootvoegen aangebracht kunnen worden in muren, of vleermuiskasten kunnen worden geplaatst in de spouw of tegen de muur op >2,5 meter hoogte in nieuw te bouwen woning;
- als er een zolder of vliering wordt aangelegd, zou deze niet helemaal geïsoleerd kunnen worden. Hierdoor wordt de zolder mogelijk een geschikt verblijf voor vleermuizen;
- nieuwbouw geschikt maken voor de Huismus door het plaatsen van vogelvides of creëren van ruimtes onder de dakpannen;
- door het toepassen van licht gekleurde (liefst wit) overhangende dakranden wordt bijgedragen aan nieuwe potentiële nestlocaties voor de Huiszwaluw;
- het plaatsen van een uilenkast, de omgeving is erg geschikt voor uilen. Dit kan in overleg met de lokale Vogel- en of uilenwerkgroep.

Bijlage 1: Literatuurlijst

Broekhuizen, S., Hoekstra, B., van Laar, V., Smeenk, C., Thissen, J.B.M. 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht.

CSO Adviesbureau. 2009. Nader onderzoek Natuurwetgeving, plangebied Deest-Zuid.

CSO Adviesbureau. 2010. Plangebied Deester Kaap, compensatieplan Flora- en faunawet

Limpens, H., Mostert, K., Bongers, W. 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, uitgeverij KNNV, Utrecht.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998, 2000, Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Spitzen – van der Sluijs, A.M., Willink, G.W., Creemers, R., Ottburg, F.G.W.A., de Boer, R.J., Pfaff, P.M.L., de Wild, W.W., Stronks, D.J., Schröder, R.J.H., de Vos, M.T., Soes, D.M., Frigge, P. & Struijk, R.P.J.H. 2007. Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland. 1985-2005. Stichting RAVON, Nijmegen.

Websites:

www.ravon.nl

www.vleermuis.net

www.natuurloket.nl

www.vogelbescherming.nl

www.minlnv.nl

www.waarneming.nl